

Europavalet på 5 minuter.

- Du väljer!

FOTO: PETTER COHEN

Vad är Europaparlamentet?

Europaparlamentet är världens enda gränsöverskridande parlament och det enda beslutsfattande organet i EU som medborgarna i EU:s 27 medlemsstater direkt kan påverka.

I Europaparlamentet sitter i dag 785 ledamöter som i olika utskott och grupper representerar EU:s befolkning när EU fattar beslut och stiftar lagar. Ledamöterna väljs i allmänna och direkta val som hålls i medlemsländerna var femte år. Parlamentet växlar mellan att sammanträda i Strasbourg i Frankrike och Bryssel i Belgien.

EUROPAPARLAMENTET HAR FUNNITS i över 50 år, men det är först de senaste 30 åren som ledamöterna har utsetts genom direkta och allmänna val i medlemsländerna. Hur många ledamöter ett land har i parlamentet beror på hur många som bor i landet. I nästa val, den 7 juni 2009, ska Sverige välja 18 ledamöter som ska representera oss i Europaparlamentet. Beroende på vilket parti ledamöterna tillhör, jobbar de tillsammans med andra ledamöter från liknande partier runt om i Europa. De svenska ledamöterna i parlamentet bildar alltså inte en svensk grupp som arbetar tillsammans. Om Lissabon-

fördraget – den ändring av EU:s fördrag som Irland röstat nej till – träder i kraft, får Sverige 20 ledamöter.

När vi som bor i Sverige röstade till Europaparlamentet förra gången, 2004, deltog knappt 38 procent – drygt 2,5 miljoner personer – av de röstberättigade. Bara en dryg fjärdedel av väljarna under 25 år röstade. Det innebär att en miljon personer mellan 18 och 28 år har möjlighet att för första gången rösta i ett europeiskt val.

[DIN RÖST SPELAR ROLL – RÖSTA DEN 7 JUNI.](#)

Varför ska du bry dig?

EU spelar stor roll i din och andras vardag. Det gäller inte bara i EU, utan i hela världen. EU är till exempel världens största biståndsgivare och den ledande parten i de kommande förhandlingarna om ett nytt globalt klimatavtal. Vilka lagar som gäller i Sverige avgörs ofta genom beslut i Europaparlamentet. I din kommun påverkas sex av tio beslut av vad som beslutats i EU. EU kan ibland verka långt bort men besluten som tas i Europaparlamentet spelar roll nära dig, i din vardag och i din omvärld.

”I din kommun påverkas sex av tio beslut av vad som beslutats i EU.”

ÖVER HÄLFTEN AV DE POLITISKA BESLUTEN i Sverige påverkas av EU. Regler för hur man får dela information med andra på Internet, vilka regler som gäller för djuruppfödning, vilka gifter som är tillåtna när någon odlar tomater, vad vi ska ha för regler angående arbetstider och semester. Likaså arbetar parlamentet med regler för hur det kan bli enklare för personer med funktionshinder att komma på eller av en buss, eller om familjemedlemmar till flyktingar som kommit till Sverige ska få komma hit. Dessa är alla exempel på EU-beslut som påverkar dig.

Vid förra valet bestämde drygt en tredjedel av svenska folket vilka de svenska ledamöterna i Europaparlamentet skulle vara. Medelåldern på de personer som röstade var över 50 år och det är dubbelt så vanligt att någon i 60-årsåldern röstar som att någon i 20-årsåldern gör det. Om du inte röstar kommer någon annan att göra det åt dig. Det är bara du som kan säga vad som är viktigt för dig.

I VALET TILL EUROPAPARLAMENTET HAR DU CHANSEN ATT PÅVERKA EU:S BESLUT – RÖSTA DEN 7 JUNI.

10 exempel på frågor som Europaparlamentet har tagit beslut om:

1. EU:s klimatpolitik
2. ”Blått kort” – regler för personer utanför EU som vill jobba i ett EU-land
3. Maxkostnad för mobiltelefonsamtal inom EU
4. Bloggare ska inte registreras och stopp för mjukvarupatent
5. Förbud mot att importera och exportera katt- och hundpäls
6. Riktlinjer för arbetstider och kollektivavtal
7. Regler för vapenexport
8. Möjlighet till sjukvård över hela EU
9. Regler för hantering av kemikalier, bl.a. i leksakstillverkning
10. Att EU ska förhandla om medlemskap med Turkiet och Kroatien

Hur arbetar Europaparlamentet?

Makten i EU delas mellan Europeiska kommissionen, Ministerrådet (medlemsländernas regeringar) och Europaparlamentet. Europaparlamentet har tre huvudsakliga uppgifter:

LAGSTIFTNING

Europaparlamentet bestämmer över vilka lagar som ska gälla i EU. Ofta tillsammans med ministerrådet, som representerar medlemsländernas regeringar.

POLITISK KONTROLL

Europaparlamentet kontrollerar de andra institutionerna i EU, särskilt kommissionen. Parlamentet kan avsätta kommissionen.

BUDGETANSVAR

Europaparlamentet har makten över pengarna och beslutar tillsammans med rådet över EU:s budget och vad EU ska lägga resurser på.

Europaparlamentets roll i EU-maskineriet beror på vilka frågor EU-beslutet gäller, och parlamentet har vetorätt över en stor majoritet av alla EU-lagar.

MEDBESLUTANDE ÄR DET VANLIGASTE SÄTTET som EU använder för att stifta lagar och det förfarande som ger parlamentet störst inflytande i beslutsprocessen. Medbeslutande gäller bland annat för allt som rör den inre marknaden, fri rörlighet för personer, bistånd, sysselsättning, socialpolitik, folkhälsa, konsumentskydd, gränskontroller, asylpolitik, regionalpolitik, transporter, diskrimineringsfrågor, utbildning och miljöfrågor.

I korthet innebär medbeslutande att ministerrådet och parlamentet lagstiftar gemensamt. Kommissionen kommer med förslag som parlamentet tar ställning till, först i det ansvariga utskottet och sedan i plenum med alla ledamöter. Ministerrådet tar därefter ställning till förslaget och parlamentets ändringsförslag.

När parlamentet sedan bearbetar förslaget kallas det att de gör en ”behandling”. Sammanlagt kan parlamentet göra tre ”behandlingar” av ett lagförslag. Om ministerrådet och

parlamentet inte kommer överens faller förslaget.

Ett mindre antal EU-beslut fattas enligt en modell som kallas samråd. Det förfarandet ger parlamentet mindre makt, och det används huvudsakligen för att fatta beslut inom jordbruk, beskattning och konkurrenspolitik. Om Lissabonfördraget träder i kraft kommer i princip all EU:s lagstiftning fattas genom medbeslutande.

Den politiska kontrollen märks främst genom att Europaparlamentet väljer EU-kommissionens ordförande och godkänner eller förkastar samtliga kommissionärer i grupp. Parlamentet kan också tvinga hela kommissionen att avgå, vilket skedde 1999. Kommissionens ordförande Barroso drog 2004 tillbaka sitt förslag på kandidater till kommissionen, efter det att den italienske kandidaten blivit hårt kritiserad i parlamentet för sina uttalanden om kvinnor och homosexuella.

Budgetansvaret betyder att EU:s budget måste vara godkänd av parlamentet. Dess talman måste skriva under beslutet för att budgeten ska träda i kraft. Det ger parlamentet inflytande över hur EU:s pengar används. Parlamentet har därför sista ordet när det gäller de flesta av EU:s utgifter.

[I VALET TILL EUROPAPARLAMENTET HAR DU CHANSEN ATT PÅVERKA HUR EUROPAPARLAMENTET SKA BESLUTA – RÖSTA DEN 7 JUNI.](#)

Hur går det till att rösta?

För att få rösta måste du ha fyllt 18 år senast på valdagen. Du behöver vara folkbokförd i Sverige för att rösta i Sverige, men det spelar ingen roll om du är medborgare här eller i något annat EU-land. Du kan rösta i vilket EU-land som helst. Huvudsaken är att det är du själv som lägger din valsedel i ett valkuvert. Beroende på var du befinner dig och vilka förutsättningar du har, kan du rösta på olika sätt:

RÖSTA I DIN VALLOKAL DEN 7 JUNI

Om du bor i Sverige kommer du i maj i år att få ett röstkort där det står var du kan rösta och när vallokalen är öppen. I vallokalen finns det valsedlar från de olika partierna. Själva röstandet gör du bakom en skärm där du stoppar ner din valsedel i ett speciellt valkuvert. Du får bara lägga en valsedel i kuvertet och inte skriva anteckningar på valsedeln. Då blir den ogiltig och räknas inte. Du röstar på ett parti, men du har också möjlighet att ge en särskild kandidat en personröst. Det gör du genom att sätta ett kryss i rutan framför kandidatens namn på valsedeln. Du kan bara sätta ett kryss för en person. När du lämnar ditt valkuvert blir du avböckad i röstlängden och behöver visa upp en id-handling. Om du inte har någon id-handling kan du låta någon

person intyga att du är du, men då måste den personen kunna visa upp en id-handling.

FÖRTIDSRÖSTA VAR SOM HELST I SVERIGE

Den som inte vill eller kan rösta i sin vallokal på valdagen har möjlighet att rösta i förtid i en röstningslokal. Det går att förtidsrösta i vilken röstningslokal som helst i hela landet. Din kommun bestämmer vilka lokaler som ska ha förtidsröstning och det ska finnas minst en lokal i varje kommun.

Du som är i Stockholm kommer att kunna förtidsrösta i Europahuset på Regeringsgatan 65. Förtidsröstningen börjar 18 dagar före valdagen och pågår fram till och med valdagen. För att förtidsrösta måste du ha med dig både id-handling och röstkort.

RÖSTA FRÅN UTLANDET

Rösta från utlandet genom brevröst eller på ambassad eller konsulat.

Om du inte bor i Sverige kommer du att få ett brev från den svenska valmyndigheten någon gång i april med information om hur du röstar när du är utomlands.

När alla röster räknats, avgörs hur många platser de olika partierna får i Europaparlamentet. Personrösterna kan bestämma vilka kandidater inom ett parti som ska sitta i parlamentet. För att bli invald på personröster i Europaparlamentet, måste en kandidat ha fått personröster som motsvarar minst fem procent av partiets totala antal röster.

I valet 2004 personröstade 59% av väljarna, och 15 av Sveriges 19 ledamöter valdes genom personröster. 4 av dessa 15 ledamöter kryssades förbi partiernas listordning

**NU VET DU HUR DET GÅR TILL
– RÖSTA DEN 7 JUNI.**

Vad kan du göra nu?

Du behöver inte vänta till den 7 juni innan du kan göra skillnad. Du som delar uppfattningen att Europaparlamentet angår oss alla, och att fler borde rösta, kan engagera dig redan nu. I det förra valet röstade 38 % av svenska väljare. Av unga väljare var det bara var fjärde. Om du som röstade förra gången tar med en vän som inte röstade då, ökar valdeltagandet till det dubbla.

Men du kan göra mer än så
– här är några förslag:

PRATA OM VALET

En vanlig anledning till att inte rösta är att ha glömt bort det eller helt enkelt inte känna till att det är val. Diskutera saker som intresserar dig kring valet med din familj och dina vänner.

TA REDA PÅ MER

Om du vill veta mer om valet finns det mycket information att ta del av. Läs på i tidningar, på bloggar, partiernas hemsidor eller där du tycker du hittar bäst information.

ENGAGERA DIG PÅ NÄTET

På Internet finns många sätt att bli mer engagerad och att engagera andra. Gå med i ”Jag ska rösta 7 juni”-gruppen på Facebook, stöd en kandidat, skicka ut inbjudningar via mejl eller starta en egen kampanj.

SKRIV EN INSÄNDARE

Genom din lokaltidning kan du påverka många människor. Skriv några korta rader och berätta varför just du tycker det är viktigt att rösta eller vilket parti du tycker andra borde stödja.

”En miljon personer mellan 18 och 28 år har möjlighet att för första gången rösta i ett europeiskt val”.

LETA RÄTT PÅ ANDRA SOM TYCKER SOM DU, både individer och organisationer. Ju fler ni är som tycker och vill en sak desto större är chansen att politikerna kommer att lyssna på er.

KONTAKTA POLITIKERNA

Hittar du ett parti som du gillar mycket mer än de andra? Hör av dig och fråga om de behöver hjälp inför valet eller ställ frågor om sådant du undrar över.

SPRID INFORMATION

Dela ut lappar där du bor, på din skola eller på din arbetsplats om hur viktigt valet är. Sätt upp lappar på anslagstavlor i mataffären, på universitetet eller andra ställen.

PÅMINN ANDRA

Skicka påminnelsemejl och sms till alla du känner om att de ska rösta den 7 juni.

SKRIV IN DEN 7 JUNI I DIN KALENDER – GLÖM INTE ATT RÖSTA DEN 7 JUNI.

Denna broschyr är utgiven av Europaparlamentets informationskontor i Sverige och LSU - Sveriges ungdomsorganisationer.

www.rosta7juni.se

www.europaparlamentet.se

